

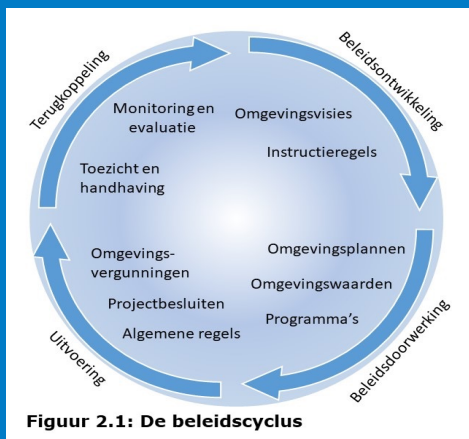

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

Joris Broers

Directie Ruimte en Leefomgeving
Team Stelsel Omgevingswet

Figuur 2.1: De beleidscyclus

1

- 1 Gezondheid in de Omgevingswet
- 2 Beginselen (w.o. voorzorgsbeginsel)
- 3 Milieuhinder in het omgevingsplan (w.o. geur)
- 4 Geboden en klimaatadaptatie

2

Gezondheid in de Omgevingswet 1

- › Wet milieubeheer: **bescherming van het milieu**
Uit toepassingsbereik blijkt dat dit óók gaat over mensen
- › Bouwbesluit 2012: **gezondheid**
- › Wet geluidhinder: **volksgezondheid** in de considerans
- › Onder Ow steeds oogmerken aangegeven
- › Als regels ook de menselijke gezondheid beschermen
vaste formulering "met het oog op het beschermen van de gezondheid"
- › "Gezonde fysieke leefomgeving" onderdeel van de doelbepaling van de wet

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

3

3

Gezondheid in de Ow 2: amendementen

- › Artikel 2.1, vierde lid:
- › 4. Onverminderd het derde lid wordt bij het stellen van regels **met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties** in ieder geval rekening gehouden met het **belang van het beschermen van de gezondheid**.
- › Artikel 5.32:
- › Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning weigeren als naar zijn oordeel sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor het verlenen van de vergunning zou leiden tot **ernstige nadelige of mogelijk ernstige nadelige gevolgen voor de gezondheid**.

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

4

4

Gezondheid in de Ow 3: uitwerking

- > Regels in de AMvB's 'met het oog op het beschermen van de gezondheid'
- > Besluit activiteiten leefomgeving:
 - milieubelastende activiteiten
 - zwemmen en baden
- > Besluit bouwwerken leefomgeving:
 - bouwactiviteiten
- > Besluit kwaliteit leefomgeving:
 - omgevingswaarden & instructieregels kwaliteit lucht, (zwem)water, geluid
 - instructieregels omgevingsplan
 - beoordelingsregels omgevingsvergunningen milieubelastende activiteit

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

5

5

Beginselen 1

- > Beginselen vormen het startpunt voor beleid en regelgeving (motivering)
- > Onderdeel omgevingsvisies, eventueel ook programma's of beleidsregels
- > Beginselen vormen zelden een rechtsregel
- > Beginselen die al waren vertaald in een rechtsregel zijn gecontinueerd
 - Bijv. preventiebeginsel
- > In milieurecht zijn beginselen expliciet, in andere delen omgevingsrecht impliciet

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

6

6

Beginnelsen 2: verankering in de Ow

- › Artikel 3.3:
 - › In een omgevingsvisie wordt rekening gehouden met
 - het voorzorgsbeginsel,
 - het beginsel van preventief handelen,
 - het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en
 - het beginsel dat de vervuiler betaalt.
- › Artikel 23.6:
 - › Bij een AMvB die voorgehangen moet worden wordt in de NvT gemotiveerd op welke wijze rekening is gehouden met
 - het voorzorgsbeginsel,
 - het beginsel van preventief handelen,
 - het beginsel dat milieuaantastingen bij voorrang aan de bron dienen te worden bestreden en
 - het beginsel dat de vervuiler betaalt.

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

7

7

Beginnelsen 3: voorzorg

- › Verankering voorzorgsbeginsel in Ow verduidelijkt dat bestuursorganen vanuit voorzorg kunnen handelen
- › In omgevingsvisie aangeven:
 - hoe je omgaat met eventuele onzekere risico's
 - welke preventieve maatregelen je overweegt of treft
- › Onderbouwing concreet besluit wordt niet anders
- › EU-mededeling over voorzorg vormt de leidraad voor de motivering
- › Wetenschappelijke aanwijzingen baseren op gerenommeerd instituut

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

8

8

Milieuhinder in het omgevingsplan 1

- > Huidig recht, samenspel van:
 - landelijke regels
Activiteitenbesluit milieubeheer
 - bestemmingen (bijv. staat van bedrijfsactiviteiten)
 - verordeningen (bijv. geurverordening, horecaverordening)
 - instructieregels (bijv. externe veiligheid)
- > Onder Omgevingswet: **regels in omgevingsplan**
- > Milieuhinder is een onderdeel van de evenwichtige toedeling van functies aan locaties
- > Inhoud Activiteitenbesluit op dit gebied wordt overgedragen via de bruidsschat
- > Rijk stelt instructieregels waarbinnen gemeenten kunnen opereren

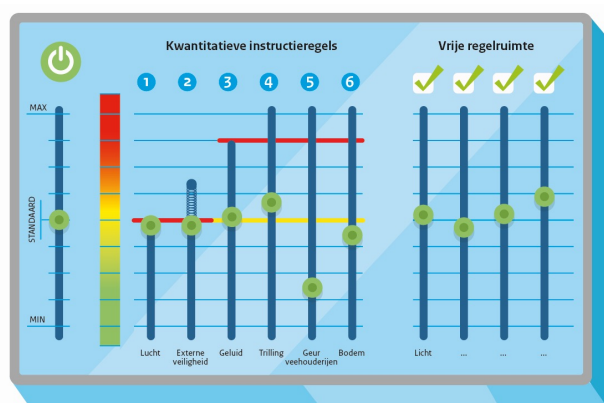
10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

9

9

Milieuhinder in het omgevingsplan 2

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

10

10

Milieuhinder in het omgevingsplan 3: werkwijze

- > Aanduiden gevoelige gebouwen
- > Omgevingsplan **voorziet erin** dat immissie door een activiteit **aanvaardbaar** is
- > Rekening houden met immissie van activiteiten (**meervoud**)
- > Standaardwaarde: in beginsel aanvaardbaar te achten
- > Grenswaarde: slechts bij uitzondering te overschrijden
- > Per onderwerp nadere beperkingen en uitzonderingen
 - Eerbiediging bestaande situaties mogelijk
 - (Voormalige) bedrijfswoningen

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

11

11

Milieuhinder in het omgevingsplan 4

Onderwerp	Standaardwaarden	Grenswaarden
Geluid door activiteiten	Ja	Ja (binnenwaarde)
Trillingen	Ja	Ja (meestal gelijk aan standaardwaarde)
Slagschaduw windturbines	"Ja"	-
Bodem	Interventiewaarden	Ja, te berekenen
Geur RWZI/agrarisch	Ja	Ja
(Andere onderwerpen)	-	-

Externe veiligheid
Geluid door (spoor)wegen
Luchtkwaliteit

Regels óver het plan,
maar niet ín het plan

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

12

12

Milieuhinder in het omgevingsplan 5: geur

- > Lopende evaluaties/ beleidsontwikkeling geur agrarische activiteiten leiden tot politieke keuze om regels "beleidsneutraal" om te zetten
- > Behoud verschillen normering
 - binnen/buiten bebouwde kom
 - reconstructiegebieden
- > Verplichte eerbieding bestaande veehouderijen
 - mits noch geur noch aantal dieren toeneemt
- > Verplichte continuering 50%-regel bij wijziging bestaande veehouderijen
- > Geen geurnormen voor (voormalige) andere veehouderijen
- > Regels voor ruimte-voor-ruimtetewoningen

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

13

13

Milieuhinder in het omgevingsplan 6: geur

- > Deze instructieregels zien op het omgevingsplan. In milieuspoor moet bij een (wijzigings)vergunning beoordeeld worden of:
 - alle passende preventieve maatregelen worden getroffen
 - de beste beschikbare technieken worden toegepast
 - geen significante milieuverontreiniging wordt veroorzaakt, etc.
- > Voor nieuwbouw niet echt anders dan voor andere bronnen: afweging per geval
- > Verplichte eerbiedigende werking veehouderijen
- > Cumulatieve effecten beoordelen in ruimtelijke spoor (ook andere bronnen)

10 februari 2022 | Gezondheid in het stelsel van de Omgevingswet

14

14

Geboden en klimaatadaptatie 1

- › Het omgevingsplan is een verordening
- › Bevat regels over de fysieke leefomgeving met het oog op de doelen van de wet
- › In ieder geval regels die nodig zijn met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (vgl. huidig bestemmingsplan)
- › Maar ook andere regels, bijv.
 - gemeentebrede regels met het oog op het beschermen van de gezondheid of met het oog op het tegengaan van klimaatverandering
 - maatwerkregels bij Bal- of Bbl-regels

Geboden en klimaatadaptatie 2

- › Regels kunnen zien op bestaande en nieuwe activiteiten
- › Regels kunnen bestaande activiteiten verbieden
- › Bijvoorbeeld:
 - percentage groen
 - warmteuitstraling
 - tegels op de vloer
- › Vergt stevige motivering
- › Hoe groter de ingreep, hoe beter je moet uitleggen
 - Inbreuk op ongestoord genot eigendom (Eerste protocol EVRM)
- › Redelijke overgangstermijn
- › Nadeelcompensatie